

R

REVEIL-SERIE

GEEF UW SCHEPPER EER

CAROLUS TUINMAN

No. 576

JULI - AUGUSTUS 2021

CAROLUS TUINMAN

Carolus Tuinman, zoon van Bartel Thuijnman en Sophia Aoronius, werd medio november 1659 geboren in Maastricht. Daar groeide hij ook op. Vanaf zijn jeugd had hij een ‘zonderlinge zin in onze braave moedertaal’, zoals hij zelf ergens zegt. Hij verzamelde spreekwoorden en uitdrukkingen, waar hij later nog veel profijt van zou hebben.

Tuinman studeerde theologie in Utrecht. Daar voelde hij zich zeer verbonden met de hoogleraar Melchior Leydekker, die net als Tuinman gerekend wordt tot de Voetiaanse richting in de kerk.

Tuinmans eerste gemeente werd Sint Kruis in Staats-Vlaanderen. Hij werd daar bevestigd op 28 maart 1685. Hij bleef er niet lang. Al in april 1687 vertrok hij naar Sint Maartensdijk, vanwaar hij in 1691 naar Goes beroepen werd. Zijn laatste gemeente was vanaf 1699 Middelburg, waar hij bleef tot aan zijn dood op 5 november 1728. Hij was er de ambtgenoot

van onder anderen Jacobus Leydekker, met wie hij vooral bevriend was, en van Bernardus Smijtegelt, beiden ook Voetiaan.

Carolus Tuinman was een strijdbare man. Hij polemiseerde graag en veel, waarbij hij zich meer dan eens veel te kras heeft uitdrukt. In meerdere publicaties haalde hij fel uit naar zijn tijdgenoot, de filosoof Baruch Spinoza. Ook degenen die van het gereformeerde spoor waren afgeweken pakte hij op allerlei manieren aan, zowel op rijm als in vertalingen of door spreekwoorden op te nemen die hij op hen van toepassing achtte. Hij schreef zijn strijdschriften in een hoog tempo en hij gaf nooit op.

Tuinman was dus ook een groot liefhebber van de Nederlandse taal. Om ‘de Nederlandse taal op te helderen’ publiceerde hij in 1722 een ”Fakkel der Nederduitsche taale”. Het is eigenlijk een woordenboek waarin hij probeert vele woorden te herleiden tot wat hij dacht dat hun oorsprong was. Tuinman dichtte graag en hij stichtte graag. Dat blijkt uit bundels

als "Liederen Zions" uit 1718, "Beginzel van hemelwerk" uit 1720 en de "Geestelijke gezangen" uit 1725. Op allerlei zaken gaat hij in. Verder verscheen een 'Oorsprong en uytlegging van de dagelyks gebruikte Nederduitsche spreekwoorden' in twee delen. Een goede indruk van zijn verkondiging krijgt men uit de prekenbundels die na zijn dood werden uitgegeven. Zo verschenen "De Toevlucht en Sterkte van het ware Christendom", een verklaring van de Heidelbergse Catechismus in 55 preken, de bundels "Keurstoffen uit de Heilige Schriften der Propheten" en de "Keurstoffen over het boek Job". In de voorrede daarvan wordt opgemerkt dat Tuinman graag de natuurlijke dingen met een 'geestelijk oog' beschouwde, want zij konden de beschouwers 'opleiden om de Schepper, Onderhouder en Bestierder van de natuur met diep ontzag te vrezen en op allerlei wijzen te eerbiedigen en te verheerlijken'.

Bronnen:

- Biografisch Lexicon voor de geschiedenis van het Nederlandse Protestantisme, deel 1, blz. 382-383.
- dr. H. Florijn, Carolus Tuinman: Voetiaan en neerlandicus (Reformatorisch Dagblad van 17 december 2009).

De hiernavolgende preek is afkomstig uit de bundel '*Keurstoffen uit het boek van Job*' verklaart en toegepast door Carolus Tuinman, in zijn leven Bedienaar des Goddelyken Woords, laatst te Middelburg. Tweede deel, tweede druk, te Amsteldam, bij Adriaan Wor, en de erve G. onder de Linden, MDCCXLVIII (1748), pagina 441-451. Het betreft de 32e preek die zorgvuldig is herschreven in de taal en stijl van het hedendaagse Nederlands.

GEEF UW SCHEPPER EER

door

CAROLUS TUINMAN

*Toen de morgensterren te zamen vrolijk
zongen, en al de kinderen Gods juichten.
Job 38:7*

Onder de grote werken van God is de schepping het belangrijkste. Daardoor hebben immers alle dingen hun eerste begin en hun bestaan ontvangen. God draagt daarom de erenaam van Schepper. Hij beschikt ook over de schepping als Zijn eigendom. In dat scheppingswerk heeft de drie-enige Jehova Zijn deugden op een verheven wijze getoond. Daarom lezen we in Romeinen 1:20 dat deze van de schepping der wereld aan uit de schepselen verstaan en voorzien worden, beide Zijn eeuwige kracht en goddelijkheid. Zijn

hoogste doel daarbij was Zijn eer, zoals Salomo zegt in Spreuken 16: ‘De Heere heeft alles gewrocht om Zijns Zelfs wil’ (vers 4). Die eer wordt Hem zelfs door de redeloze, ja ook de levenloze schepselen toegebracht. ‘De hemelen vertellen Gods eer, en het uitspansel verkondigt het werk Zijner handen. De dag aan de dag stort overvloedig spraak uit en de nacht aan de nacht toont wetenschap’ (Psalm 19:2-3). Maar in het bijzonder gebeurt dat en moet het gedaan worden door de redelijke schepselen. De mens is daartoe geschapen. Ook de engelen, die vanaf het begin hiermee bezig zijn geweest. Daartoe wekte David hen allen op in Psalm 103:20-22: ‘Looft de Heere, Zijn engelen, gij krachtige helden die Zijn Woord doet, gehoorzamende de stem van Zijn Woord. Looft de Heere, al Zijn heerscharen! Gij Zijn dienaars die Zijn welbehagen doen. Looft de Heere, al Zijn werken, aan alle plaatsen Zijner heerschappij. Loof de Heere, mijn ziel!’

Dat dit inderdaad ook is gebeurd, zodra er schepselen waren, namelijk door de engelen,

bewijst God Zelf in de woorden van onze tekst. Hij wilde Job het zwijgen opleggen, die door de kwelling van zijn lijden, en de verhitte twistgesprekken met zijn vrienden, soms kwalijk van Gods daden had gesproken. Om Job te overtuigen hoe dwaas het was, dat hij daarbij over Gods diepste handelen wilde oordelen, stelt Hij hem enige vragen over natuurlijke dingen die Job met een diep stilzwijgen moest beantwoorden. Uit die voorbeelden moest Job zijn onwetendheid over ook andere goddelijke daden belijden. God begint met hem te ondervragen over de schepping. Hij maakt duidelijk hoe Hij al verheerlijkt werd toen er nog geen mensen waren. Hij zegt: Toen zongen de morgensterren tezamen vrolijk en al de kinderen van God juichten.

Wij overdenken dan hier in onze tekstwoorden Gods verklaring over de vreugde uitingen van de morgensterren en van de kinderen Gods over de schepping der aarde. We onderscheiden daarin drie hoofdgedachten.

1. De hemelkoren.
2. Wat ze doen.
3. Wanneer ze dat deden.

1. De hemelse zangkoren dat zijn de morgensterren samen met al de kinderen van God. Allereerst worden genoemd de morgensterren. De theologen verschillen van mening of ‘morgensterren’ letterlijk of figuurlijk moeten worden opgevat. Wat letterlijk de morgenster is, dat weet u, namelijk die heldere ster die de voorbode is van de opkomende zon. De sterrengeleerden noemen die Lucifer of Venus. Er staat maar één morgenster aan de hemel, maar hier staat de morgensterren, in het meervoud. Wie dit letterlijk opnemen, bedoelen hiermee de sterren in het algemeen. Deze zouden morgensterren kunnen worden genoemd:

- omdat ze geschapen werden in de morgenstond van de wereld, op de vierde dag; hoewel de grondstof daarvoor al op de eerste dag uit het niet is geschapen;

- omdat ze in de morgenstond het meest helder plegen te schitteren;
- omdat ze al zo vroeg op hun wijze de Schepper verheerlijken.

Maar anderen bedoelen deze morgensterren figuurlijk, zoals wel meer gebruikelijk is in Gods Woord. Zo wordt de koning van Babel in Jesaja 14:12 een morgenster genoemd: Hoe zijt gij uit de hemel gevallen, o morgenster, gij zoon van de dageraad (Jesaja 14:12)? En Christus Zelf zegt: Ik ben de Wortel en het geslacht van David, de blinkende Morgenster (Openbaring 22:16). Deze uitleggers vatten de morgensterren dus op als engelen. Vergelijk Openbaring 1:20. En deze kunnen terecht zo genoemd worden:

- Omdat God op een bijzondere wijze hen heerlijk gemaakt heeft. Ze zijn engelen van het licht. Zij weten van kennis, heiligheid, vreugde en heerlijkheid. Daarvan was hun licht een teken. Daarin gaan ze andere schepselen te boven, zoals de morgenster de andere sterren.

- Omdat ze het sieraad zijn van de derde hemel, waarin de vele duizenden engelen zich bevinden. Zo is de morgenster het sieraad van het uitspansel.
- Omdat de morgenster de bode van de zon is, die zich zonder afwijken daar dichtbij ophoudt. Zo doen de goede engelen bij hun Schepper, in het bijzonder de Zoon van God, hun Hoofd, de ware Zon. Zij zijn Zijn dienstknechten en Hem aanbidden ze.
- Omdat ze geschapen zijn in het begin van de vroege morgenstond van de wereld, op de eerste dag tegelijk met hun gelukzalige woonplaats.

We zouden dit zo kunnen samenvatten dat het hemelse leger zowel de sterren als de engelen omvat (Genesis 2:1). Echter de redenen om met deze morgensterren hier alleen de engelen te bedoelen, geven ons de beste voldoening. Daarom sluiten we ons daarbij aan. Te meer omdat wij van mening zijn dat, volgens de gewoonte der Schrift, de volgende woorden

daarvan nadere uitleg geven. Zo wordt gezegd wie deze morgensterren zijn, namelijk kinderen van God. Dat ook de engelen dit zijn, blijkt ontwijfelbaar uit Job 1: 'Er was nu een dag, toen de kinderen Gods (dat zijn de engelen) kwamen om zich voor de Heere te stellen, dat de satan ook in het midden van hen kwam.' Ze worden kinderen van God genoemd, omdat ze door Hem geschapen zijn naar Zijn beeld. Daarom draagt God de naam van Vader, evenals Adam Gods zoon wordt genoemd (Maleachi 2:10 en Lucas 3:38). 'Want door Hem zijn alle dingen geschapen die in de hemelen en die op de aarde zijn, die zienlijk en onzienlijk zijn, hetzij tronen, hetzij heerschappijen, hetzij overheden, hetzij machten; alle dingen zijn door Hem en tot Hem geschapen' (Colossenzen 1:16). Zo is Hij de Vader der geesten. God handelt met de engelen als met Zijn kinderen. Hij heeft een bijzondere liefde en welgevallen tot hen. Hij heeft hen uitnemende gaven geschonken. Hij verheft hen tot uitzonderlijke hoogte. Hij doet hen als Zijn

kinderen bij Hem wonen in Zijn paleis. Hij gaat vertrouwelijk met hen om, en ze zien altijd het aangezicht van Hem. Zij gedragen zich wederkerig tegenover God als Zijn kinderen, door Hem lief te hebben. Door in liefde en ijver tot en voor Hem te branden als de serafs (Jesaja 6:2). Ook door Zijn voorbeeld na te volgen, door Hem te dienen en te gehoorzamen en door Hem op alle mogelijke manieren te eren.

2. Van dit laatste geeft God Zelf hier getuigenis als Hij zegt dat de morgensterren tezamen vrolijk zongen, en dat alle kinderen van God juichten. Het is duidelijk dat dit letterlijk niet op de sterren en ook niet bij de engelen past. Want vrolijk zingen en juichen is een daad van mensen door het geluid van hun stem. Maar figuurlijk kan dat aan beiden toegeschreven worden.

Van de sterren kan figuurlijk gezegd worden dat ze vrolijk zingen en juichen. Daarmede bedoelen we dat ze het zouden doen als ze het verstand en de bekwaamheid daartoe hadden en

omdat de zaak het waard was. Zo worden wel meer op figuurlijke wijze redelijke daden aan levenloze schepselen toegeschreven. Daarbij wordt van hen gezegd dat ze het redelijke schepsel aanleiding geven dat ook te doen. In die zin wordt gezegd: ‘De hemelen vertellen Gods eer en het uitspansel verkondigt het werk Zijner handen’ (Psalm 19:2). Zo was het ook bij de eerste schepping. Dit moet dienen tot overtuiging en beschaming van mensen die dit niet doen. Op hen is van toepassing het gezegde van Zofar: ‘De hemel zal zijn ongerechtigheid openbaren en de aarde zal zich tegen hem opmaken’ (Job 20:27).

Maar wij hebben dit op de engelen toegepast en kunnen van hen het volgende zeggen. Het eerste is dat deze morgensterren vrolijk zongen. In de grondtaal staat een woord dat betekent: een groot geroep maken, overluid roepen. En omdat dit in het bijzonder wel uit blijdschap wordt gedaan, daarom wordt het vertaald door juichen. Ook wel door verkondigen,

vreugde bedrijven, vrolijk roemen of zingen. En dikwijls door vrolijk zingen. Dit zingen is een daad van vrolijkheid. Tijden van blijdschap zijn een zangtijd. In werkelijkheid gebeurt dit met de tong, de mond en de lippen. Maar altijd komt het voort uit een verheugde ziel. Zo zegt David: ‘Mijn hart is bereid, o God, mijn hart is bereid; ik zal zingen en psalmzingen’ (Psalm 57:8). Zo wordt het wel in het bijzonder aan de ziel toegeschreven. Voor de engelen past dit bij hun natuur. Zij hebben geen mond, tong en lippen waarmee ze zingen en geluid maken. Maar wat ze met hun gedachten doen in hun hoogste vreugde komt in de plaats van vrolijk te zingen. In deze betekenis wordt van de engelen wel meer gezegd dat ze zingen. We zien dat bij Jesaja in een gezicht (Jesaja 6 vers 3-4).

Dat vrolijk zingen wordt nader omschreven als juichen. Het Hebreeuwse woord daarvoor heeft grote overeenstemming met het voorafgaande (overluid roepen) en wordt daarmee dikwijls samengevoegd of verwisseld. Het betekent

een groot gejuich aanheffen, een groot getier maken. Daarom geeft het vooral aan een vreugdegeroep, in het bijzonder bij plechtige toejuichingen, als er iets vreugdevols gebeurde, als God geloofd werd, en wanneer men God plechtig dankte. Al deze betekenissen komen hier samen.

Dit gebeurde niet alleen door één of meer engelen, maar die morgensterren zongen samen vrolijk en die kinderen van God juichten allen. Niet één van hen was hierin nalatig, en elk van hen droeg er het zijne toe bij. Die hemelse koren hieven samen een goddelijk gezang aan. Dit gebeurde in het veld van Bethlehem, toen er ‘een menigte van de hemelse heerlegers was, prijzende God en zeggende: Ere zij God in de hoogste hemelen en vrede op aarde, in de mensen een welbehagen’ (Lucas 2: 13-14). Wat moet dat een liefelijke harmonische melodie geweest zijn in de oren van de Schepper.

3. Wat de inhoud van hun lofzang geweest is, kan men eenvoudig afleiden uit de gelegenheid waarbij en de tijd wanneer dit plaats vond, namelijk *toen*, te weten toen God de aarde schiep. Deze werd op de eerste scheppingsdag uit het niet voortgebracht. Op de derde dag werd ze van de zee onderscheiden en ingericht. De grondlegging van voorname gebouwen gaat gewoonlijk gepaard met vreugdezang en gejuich: zoals Psalm 30:1 spreekt van ‘een lied der inwijding van Davids huis’. Geestelijk wordt dit wel toegepast op het grondvesten van de Kerk. Daarom is het passend dat dit ook gebeurde door de engelen bij de grondlegging van dat grote gebouw van de aarde, in de morgenstond van de wereld. Weliswaar was de aarde niet voor hen maar voor de mens die nog geschapen moest worden. Psalm 115: ‘De aarde heeft Hij aan de mensenkinderen gegeven’. Evenwel zagen zij die aarde aan als een heerlijk toneel van Gods volmaakheden. Dit is met reden, want Jesaja 6:3 zegt: ‘De ganse aarde is van Zijn heerlijkheid vol’. Daarom zongen ze

vrolijk en juichten. De vogeltjes zijn gewoon aangenaam te zingen in de morgenstond en loven zo op hun manier de Schepper. Dit past de engelen nog meer.

Daarom deden ze dit om God toe te juichen over Zijn grote werken en deze goed te keuren. Ze hebben Hem daarmee niet geholpen, noch Hem raad gegeven, maar ze hebben met een diepe verwondering en volle instemming erkend dat al het geschapene zeer goed was. Ook deden ze dit om God te roemen en te verheerlijken om reden van Zijn deugden die ze daarin zo helder zagen uitblinken, zoals Zijn wijsheid, goedheid en macht. David stelt dit ook voor als een reden om God te loven, als hij zegt: ‘Dat ze de naam des Heeren loven, want als Hij het beval, zo werden ze geschapen’. Ze deden dit eveneens om hun blijdschap te tonen over deze grote werken Gods, zoals de Heere Zelf Zich verblijdt in Zijn werken. David zong eens: ‘Het is goed dat men de HEERE love en Uw Naam psalmzinge, o Allerhoogste! Dat men in de morgenstond

Uw goedertierenheid verkondige, en Uw getrouwheid in de nachten; op het tiensnarige instrument en op de luit, met een voorbedacht lied op de harp. Want Gij hebt mij verblijd, HEERE, met Uw daden, ik zal juichen over de werken Uwer handen. O HEERE, hoe groot zijn Uw werken, zeer diep zijn Uw gedachten!' (Psalm 92:2-6).

Maar de engelen hadden van dat alles nog een grondiger begrip. Aldus volbrachten zij vanaf het begin hun plicht, waartoe ze geschapen waren. En dat paste hun alleszins. 'Loof de HEERE, want onze God te psalmzingen is goed, omdat Hij liefelijk is, de lof is betamelijk' (Psalm 147:1). 'De HEERE is groot en zeer te prijzen' (Psalm 145:3). 'Gij Heere, zijt waardig te ontvangen de heerlijkheid, en de eer, en de kracht; want Gij hebt alle dingen geschapen, en door Uw wil zijn zij, en zijn zij geschapen' (Openbaring 4:11).

Deze morgensterren en kinderen Gods hadden dus reden om zo vrolijk te zingen en te juichen.

Zij hebben het niet minder gedaan, toen ze Gods deugden nog heerlijker vertoond zagen in het werk der herschepping door Christus. ‘In welke dingen zij begerig zijn geweest in te zien’.

Dit dient tot beschaming en veroordeling van de mensen. Zij zijn ook redelijke schepselen, en zijn een weinig minder dan de engelen. Ook zijn zij dit verplicht omdat de aarde tot hun dienst gegrondvest is. Dit was ook het doel waartoe God de zevende dag had geheiligd. Hoe velen volgen echter de engelen niet na om de deugden van de Schepper in Zijn werken te zien en daarin te roemen. Is het niet waar, dat bijna niemand zegt: ‘Waar is God, mijn Maker, Die de psalmen geeft in de nacht? Die ons geleerder maakt dan de beesten der aarde, en ons wijzer maakt dan het gevogelte des hemels?’ (Job 35:10-11). Moet men niet van de meesten van hen zeggen: ‘Zij aanschouwen het werk des HEEREN niet, en zij zien niet op het maaksel Zijner handen’ (Jesaja 5:12). Zij kunnen of willen God in Zijn schepping niet

vinden, hoewel Hij Zich daarin laat vinden.
Men schrijft helaas aan het schepsel toe, alles
wat alleen aan de Schepper toekomt en volgt
zo de heidenen na, die de waarheid van God
hebben veranderd in de leugen, en het schepsel
geëerd en gediend hebben boven de Schepper,
Die boven allen te prijzen is. Maar wee deze
mensen! Ze letten niet op de daden van de
Heere en ook niet op het werk van Zijn handen.
Daarom zal Hij hen afbreken en niet bouwen.
Men kan van hen zeggen dat het geen volk is
van enig verstand. Daarom zal Hij, Die hen
gemaakt heeft, Zich over hen niet ontfermen
en Hij, die hen geformeerd heeft, zal aan hen
geen genade bewijzen. Men zal ook van hen
zeggen: Ze waren er niet om de Naam van de
Heere te vermelden. En de engelen zullen God
eens roemen en dienen in Zijn wraak, die Hij
over hen zal uitoefenen in de dag van de toorn
en de openbaring van het rechtvaardige oordeel
van God, Die eenieder vergelden zal naar zijn
werken.

Toepassing

Wat ons betreft geliefden, laten we van de engelen de volgende dingen leren en zo beter onze plichten in acht nemen: Bedenk dat wij, mensen, evenals de engelen geschapen zijn tot Gods eer Wij moeten ons daarom bij hen aansluiten, en het werk van de engelen hier ook volbrengen.

Ook wij moeten ons bezig houden met de verheerlijking van Hem, Die heilig is en woont op de lofzangen van Israël. Laten we daarom gedenken aan onze Schepper. Ook al in de dagen van onze jongelingschap, eer dat de kwade dagen komen, en de jaren naderen waarvan gij zeggen zult: 'Ik heb geen lust in deze.' Let op het werk van God en doe dat doorlopend, met aandacht en volharding. Een aandachtige beschouwer vindt daarin veel stof tot lof van de Heere, in veelheid, verscheidenheid, schoonheid, ordentelijkheid en nuttigheid. Wij zien de schepping voortdurend voor onze ogen. Daarmee moet het geloof werkzaam zijn. Want door het geloof,

zegt Paulus, verstaan wij, dat de wereld door het Woord van God is toebereid, alzo dat de dingen die men ziet, niet geworden zijn uit dingen die gezien worden.

Gods voorzienigheid is een vervolg op de schepping. Daarin bewijst Hij Zich de getrouwe Schepper te zijn. Daarbij doen zich de meest verbazende en roemwaardige wonderen voor. Geef Hem daarvan dan de eer, zoals de psalmdichter zegt: ‘Al Uw werken, HEERE, zullen U loven, en Uw gunstgenoten zullen U zegenen. Zij zullen de heerlijkheid van Uw Koninkrijk vermelden, en Uw mogendheid zullen ze uitspreken’ (Psalm 145:10-11). Doe dit ook samen, wek elkaar op, ga elkaar daarin voor en zeg tot elkaar: ‘Maak de HEERE met mij groot, en laat ons Zijn Naam samen verhogen.’ David vermaant alle schepselen hiertoe. Hier moeten zijn verenigde harten en een eenparige schouder. Hier moet zijn een grote gemeente. Mijn wens is dat God u geve dat gij eensgezind zijt onder elkaar naar Christus Jezus;

opdat gij eendrachtiglijk met één mond moogt verheerlijken de God en Vader van onze Heere Jezus Christus.

Volhard in dit goede werk. Alleen goed beginnen is niet genoeg. Veel van deze morgensterren en kinderen Gods zijn gevallen als een bliksem uit de hemel. Ze hebben hun beginsel niet bewaard en zijn duivelen geworden, dat wil zeggen lasteraars en vijanden van Gods eer. Wij moeten de goede engelen navolgen, anders was al het voorgaande tevergeefs, want ‘als de rechtvaardige zich afkeert van zijn gerechtigheid en onrecht doet, doende naar al de gruwelen die de goddeloze doet, zou die leven? Al zijn gerechtigheden die hij gedaan heeft, zullen niet gedacht worden; in zijn overtreding waardoor hij overtreden heeft, en in zijn zonde die hij gezondigd heeft, in die zal hij sterven’ (Ezechiël 18:24). Hierom was dit het voornemen van David: ‘O mijn God, Gij Koning! Ik zal U verhogen en Uw Naam loven in eeuwigheid en altoos. Te allen dage zal ik U loven en Uw Naam prijzen in eeuwigheid en altoos’ (Psalm 145: 1-2).

Wij moeten daarin de engelen gelijkvormig worden, dat ook wij morgensterren en kinderen van God zijn. Uitmuntende leraars worden wel sterren genoemd. Maar alle christenen moeten als sterren zijn. Onberispelijk en oprecht, kinderen van God zijnde, niet te bestraffen in het midden van een krom en verdraaid geslacht, onder welke gij schijnt als lichten in de wereld. Met dat doel moeten ze blijven bij de Zon der Gerechtigheid om door Hem bestraald te worden. Ze moeten acht geven op het Woord, als op een licht schijnend in een duistere plaats, totdat de dag aanlicht en de morgenster opgaat in uw harten. Zij moeten ook als morgensterren zijn, te weten door uit te munten in glans, en hun licht alzo te laten schijnen voor de mensen, dat ze hun goede werken mogen zien en hun Vader, Die in de hemelen is, verheerlijken. De rechtvaardige is, en moet daarom ook tonen, dat hij voortreffelijker is dan zijn naaste. Door eerstelingen van Gods schepselen te zijn. Door de hemel van de kerk te versieren en een eer van Christus te zijn.

Hij moet ook de morgenstond besteden tot Gods lof en daartoe in de dageraad opwaken. Wij moeten ook laten merken dat wij kinderen van God zijn door ons zodanig te gedragen in overeenstemming met het Woord: ‘Daarom gaat uit het midden van hen en scheidt u af, zegt de Heere, en raakt niet aan wat onrein is, en Ik zal u aannemen. En Ik zal u tot een Vader zijn, en gij zult Mij tot zonen en dochters zijn, zegt de Heere, de Almachtige’ (2 Korinthe 6:17-18).

God heeft niet allen de aarde gegrondvest, maar ook de hemel. Deze is voor de engelen, maar deze is ook voor ons mensen, die naar de les van Paulus de heiligmaking najagen. Zonder deze zal niemand de Heere in de hemel zien. Want daar zal niet inkomen iets dat ontreinigt en gruwelijkheid doet en leugen spreekt. Alleen zij die geschreven zijn in het boek des levens van het Lam. Hij heeft bovendien ook Zijn kerk gegrondvest op de hoeksteen Christus, die Grondsteen in Sion, die beproefde Steen, die

kostelijke Hoeksteen, Die wel vast gegrondvest is. Waarvan gezongen wordt: ‘De steen die de bouwlieden verworpen hadden, is tot een hoofd des hoeks geworden. Dit is van de HEERE geschied, en het is wonderlijk in onze ogen. Dit is de dag die de HEERE gemaakt heeft; laat ons op deze ons verheugen en verblijd zijn’ (Psalm 118: 22-24). Dit verdient niet minder lof, die Hem ook Zelf door de engelen daarover wordt gegeven. Zoek vooral ook deel te hebben aan de nieuwe hemel en de nieuwe aarde. Verwacht die met godzaligheid, waartoe Petrus u opwekt als hij zegt: ‘Wij verwachten naar Zijn belofte, nieuwe hemelen en een nieuwe aarde waarin gerechtigheid woont. Daarom geliefden, verwachtende deze dingen, benaarsig u dat gij onbevlekt en onbestraffelijk bevonden moogt worden door Hem in vrede’ (2 Petrus 3:13-14). Wereldse mensen mogen aan deze aarde genoeg hebben, een christen heeft zijn vaderland en zijn schat in de hemel. Christus zegt immers: ‘Vergader u geen schatten op de aarde, waar de mot en de roest

ze verderft, en waar de dieven doorgraven en stelen. Maar vergader u schatten in de hemel, waar noch mot noch roest ze verderft en waar de dieven niet doorgraven of stelen. Want waar uw schat is, daar zal ook uw hart zijn' (Mattheüs 6: 19-21).

Indien wij dat doen, dan krijgt God Zijn eer van ons, en wij zullen God eens eeuwig in de hemel met de engelen loven en uitroepen: Ere zij God in de hoogste. De Schepper zal ons deel zijn wanneer de aarde ons begeeft, want 'Hij is ons een Toevlucht en Sterkte. Hij is krachtig bevonden een Hulp in benauwdheden. Daarom zullen wij niet vrezen, al veranderde de aarde haar plaats en al werden de bergen verzet in het hart van de zeeën' (Psalm 46:2-3). En als 'ons aardse huis van deze tabernakel gebroken wordt, zullen wij een gebouw van God hebben, een huis niet met handen gemaakt, maar eeuwig in de hemelen' (2 Korinthe 5:1). Daar is die vaste stad die God voor Zijn volk bereid heeft. Wij zullen de engelen ook

eens gelijk zijn. Dan zullen we blinken als morgensterren, altoos en eeuwig. Dan zullen we ook in de volle betekenis kinderen van God zijn. Hiervoor zullen we onze Schepper en Herschepper in de hemel eeuwige lofzangen toezingen met al de gelukzaligen. Met alle engelen zullen we rondom de troon, voor de troon op ons aangezicht neervallen, en God, onze God en Vader, aanbidden, zeggende: ‘Amen. De lof, en de heerlijkheid, en de wijsheid, en de dankzegging, en de eer, en de kracht, en de sterkte zij onze God in alle eeuwigheid.’

AMEN

Ja, ik wens abonnee te worden op de Reveil-serie.

Naam:

.....

Adres:

.....

Postcode:

.....

Plaats:

.....

Zend ook een proefnummer aan:

Naam:

.....

Adres:

.....

Postcode

.....

Plaats:

.....

.....
(Handtekening)

Deze antwoordkaart in envelop zenden naar: (voldoende frankeren)

Pieters Media bv
Voorstraat 5
4503 BH GROEDE

Uitgave
STICHTING “SMYTEGELT-FONDS”

R_{EVEIL-SERIE}

Voorzitter

Ds. J.A. Kloosterman, Lunteren

Secretariaat

Heereweg 7, 2161 AB Lisse.

Vrije giften en abonnementsgeld
storten op IBAN: NL94 INGB 0000 5814 92
t.n.v. Penningmeester
“Smytegeltfonds”, Putten

Abonnement: € 14,- per jaar (10 ex.)

**Opgave nieuwe abonnees en
adreswijzigingen aan:**

Pieters Media bv,
Voorstraat 5,
4503 BH GROEDE

of per e-mail: reveil@pietersgroede.nl
www.reveilserie.nl